

POKROK ZÁPADU

VĚNOVANÝ ZÁJMŮM NAŠEHO ČESKÉHO LIDU V AMERICE.

BEST ADVERTISING MEDIUM IN THE GREAT NORTHWEST

ZALOŽEN 1888 ROČNÍK 46.

OMAHA, NEBR., DNE 21. BŘEZNA (MARCH) 1917.

ČÍSLO 36.

NĚMECKÉ PONORKY POTOPILY TŘI AMERICKÉ LODI A ČTRNÁCT MUŽŮ POPŘESUJE SE Z LODI VIGILANCIA

Ve Washingtoně převládá přesvědčení, že jedná se o přehmat, který bude mít v důsledku války. — President může svolati zvláštní zasedání kongresu okamžitě.

JEDNA Z LODÍ POTOPENA BYLA BEZ JAKÉKOLIV VÝSTRAHY

Ponorky potopily americké lodi, aniž by učinily opatření pro bezpečnost těch, kteří nalézali se na palubě. — Lodi měly viditelné známky americké národnosti.

Londýn, 18. března. — Potopení amerických parníků City of Memphis, Illinois a Vigilancia bylo oznámeno dnes. Čtrnáct mužů z Vigilancie se pohřešuje, stejně jako několik mužů z parolodi City of Memphis. Mužstvo parolodi Illinois se zachránilo a vyloďeno bylo v bezpečí. Parolodi City of Memphis, která nalézala se na cestě z Cardiffu do New Yorku, potopena byla dělostřelečným ohněm. Patrolní lodie byla vypravena, aby pátrala po pohřešovaných členech mužstva. Illinois, která nalézala se na cestě z Londýna do Port Arthur, Tex., byla potopena o 8. hodíně dnes ráno.

Vigilancia torpédována byla bez jakékoli výstrahy. Ponorka se ani neobjevila. Kapitán, první a druhý důstojník, první a druhý strojník a třináct členů mužstva vyloďeno bylo na Seilly ostrovcích. Čtyřicet strojník a třináct mužů se pohřešuje. Americký parník City of Memphis, který vyplul z Cardiffu v pátek, potopen byl v sobotu. Při opouštění přístaviště parolodi tato měla hvězdy a pruhy nabarveny na obou stranách. Loď setkala se s německou ponorkou o 5. hodíně v sobotu večer. Německý velitel nařídil kapitánovi americké lodi, aby opustil loď v patnácti minutách.

Všecké mužstvo vstoupilo do pěti záchranných lodie a ponorka po té vypálila torpédo, které utvořilo do lodi velký otvor, tak že tato potopila se v několika minutách. Během noci záchranné lodie se od sebe oddělily a o 4. hodině ráno v neděli tři záchranné lodie nalezeny byly patrolní lodí a mužstvo zachráněno. Na těchto lodích nalézalo se třiatřicet mužů, většinou Američanů. Všichni důstojníci byli Američané. Patrolní loď po té vypravila se za účelem pátrání po ostatních záchranných lodích a vyslovuje se naděje, že i tyto lodie nalezeny.

New York, N. Y., 18. března. Osmatřicet mužů, kteří byli Američany rodem anebo přiblížením a devět jiných tvořilo mužstvo americké parolodi City of Memphis, která, dle zprávy z Londýna, byla torpédována. Loď samotná měla cenu \$600,000 a několikrát v poslední době vykonala cestu do Evropy a zpět. Vlastněna byla Ocean Steamship Co., známou pod jménem Savannah line. Měla 5523 tuny a vypravila se z New Yorku dne 23. ledna a vezla 9,653 balů bavlny, jež měla cenu \$600,000. Tato bavlna složená v Havru a nalézala se na cestě zpáteční, když byla torpédována.

Washington, D. C., 18. března. — Následkem oznámení o bezohledném zničení tří neozbrojených amerických lodí ponorkami, bylo neředěně připuštěno, že vlastně stav války existuje mezi Spojenými Státy a Německem. Technicky Spojené Státy zůstávají ve stavu ozbrojené neutrality. Bude-li tento stav změněn do 14. dubna, kdy kongres se shromáždí, záleží na rozhodnutí presidenta Wilsona. — Je možné, že president svolá ihned zvláštní zasedání kongresu, které požádá za udělení právomoci k přijetí agresivních opatření za účelem čelení ponorkovému nebezpečí.

Americké lodi jsou již vyzbrojovány, aby mohly se brániti. Následujícími kroky může být posláni válečných lodí k pátrání po ponorkách a k vyčistění trans-

atlantických paroplavebních rout. Někteří z vysokých administrativních úředníků mají za to, že president Wilson má právo prohlásiti, že stav války existuje a zahájiti nutné obranné kroky, než kongres se shromáždí. Není ale zcela jistých důvodů, dle kterých dalo by se souditi, že president zahájí takový směr.

Ze tří potopených lodí dvě byly bez nákladu a nalézaly se na zpáteční cestě do domovských přístavů a všechny byly v Americe zbudované. Američany vlastněné a řízené a mužstvo bylo většinou amerického původu. Kusé zprávy, které o jejich potopení došly, naznačují, že všechny byly potopeny bez ohledu na bezpečnost těch, kteří nalézali se na palubách. — Dnešní vývoj přivedl vládu tváří v tvář problému o utvoření definitivní zásady pro ten případ, kdyby národ vstoupil do války.

Není o tom pochybnosti, že potopení těchto amerických lodí, bez ohledu na mezinárodní zákony, může být považováno za přešlap, který povede k válce. Německo tím naznačilo, že nemá úmyslu šetřiti mezinárodní práva a jakékoli sliby, kdykoliv dané Spojeným Státům.

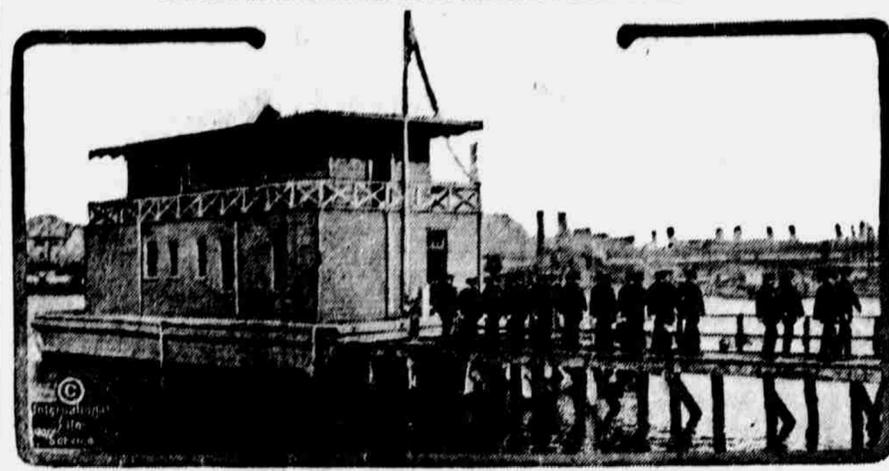
Rakousko rádo by uzavřelo s Ruskem příměří.

Londýn, 18. března. — Depše z Vídně, dle sdělení korrespondenta Exchange telegrafické kanceláře z Haagu, oznamují, že německý kancléř byl přijat včera ráno rakouským císařem a císařovnou. — Kancléř von Bethmann-Hollweg měl dlouhou konferenci s císařem Karlem a rakousko-uherským zahraničním ministrem, hrabětem Čerínem, hlavně s ohledem na ruskou situaci. Politické kruhy ve Vídni, připojují depše, uvážují o možnosti vstupu do vyjednávací s ruským kabinetem za účelem dočasných příměří. Císař Karel rád by takového příměří docílil. Německý říšský kancléř odejel z Vídně v sobotu a praví se, že hned po svém příjezdu bude mít konferenci s německým císařem.

Jak Vídeň pohlíží na převrat v Rusku.

Vídeň, 18. března. — Zpráva o revoluci v Petrohradě vyvolala zde velkou sensaci, ale v přítomné době nikdo neodvažuje se pronést úsudek o tom, jaký bude to mít vliv na události evropské války. Všeobecně se má za to, že na směr války přece jenom bude mít morální účinek petrohradský převrat, poněvadž svojí rychlostí a účinností vsunul nového činitele do politických a vojenských aktivit. Zodpovědné kruhy doposud nepokoušeli se naznačiti, do jaké míry tento převrat bude mít účinek na vojenské operace na východě v nedaleké budoucnosti. — Mnozí jsou toho názoru, že car přijme bez odporu nový stav věcí, kdežto druzí mají za to, že se sazouť fašce postaví se proti svému liberálnímu protivníkům, což může mít důsledky dalekosáhlé. Značný zájem jeví se také o to, jaké zprávy o revoluci přijaty budou ruským vojskem na frontě. — Mnozí klouš se k následku, že plánu liberálů je zvláštní účast Ruska na válce, ale sotva pro tyto plány získají podporu mužstva v zákopech. Tito vojáci raději budou podporovati pry starou vládu, jestliže by tato přivedla válku k časnému zakončení.

PLUJÍCÍ STANICE PŘÍSTAVNÍ POLICIE V NEW YORKU.

Obrázek náš znázorňuje plující stanici přístavní policie v New Yorku, jež právě přistála u Randall's ostrova.

Francouzský kabinet resignoval.

Londýn, 18. března. — Francouzský kabinet resignoval, dle depše, získaných z Paříže. Kabinet Aristide Brianda pracoval se značnými potížemi od posledního podzímku. Opoziční v posledních několika týdnech vzrostla do takových rozměrů, že pád kabinetu považován byl za neodvratný. — Ministr války, Lyautey, vzdal se svého úřadu po bouřlivé scéně v poslanecké sněmovně. Premier Briand jmenoval admirála Lacaese, ministra námořnictví, dočasně ministrem námořnictví i války. — Reorganizace kabinetu provedena byla teprve dne 12. prosince. — Briand zřídil svoje ministerstvo dle anglického plánu. V radě nalézalo se 5 ministrů a sie: Briand jako premier a ministr zahraničních záležitostí; Lyautey jako ministr války; Ribot jako ministr financí; Lacaese jako ministr námořnictva a Thomas jako ministr minění. Nové toto ministerstvo netěšilo se valně přízni od počátku a byla napadána pro neschopnost.

Car podepsal svoji abdikaci na vlaku.

Petrohrad, 18. března. — Abdikace cara Mikuláše byla podepsána v městě Pskov, kde vlak, na kterém cestoval do Petrohradu, zastavil se počátkem minulého týdne. Vyskytla se pověst, že vlak přijel blízko k Petrohradu ve středu, ale vrátil se zpět do Pskova, Z Pskova, jak se sděluje, car vešel ve spojení s výkonným výborem dumy, který mu sdělil, že poslal svoje splnomocněnce, aby s ním vyjednávali. Když tyto splnomocněnci dumy informovali cara o vývoji událostí, radil mu, aby neposlal žádné vojsko do Petrohradu, ježto všechno vojsko připojilo se k revolucionářům. Car se tážal, co má tedy činiti, a bylo mu naznačeno, že očekává se, že vzdá se trůnu. Car Mikuláš pak prohlásil, že bylo by mu velice těžko, aby se odloučil od svého syna a proto že vzdá se trůnu ve prospěch svého bratra ve jménu svém a svého syna. Abdikační dokument, připravený předem, byl odevzdán caru a tento ihned jej podepsal.

Kde se nalézá nyní car?

Londýn, 18. března. — Zprávy, jež došly v posledních několika hodinách, značně si odporují s ohledem na přítomný pobyt ruského cara. Jedna zpráva sdělila, že vrátil se po svém příjezdu do hlavního armádního stanu, kdežto jiná sdělila, že nalézá se jako vězeň v klášterě v Pskovu. Táž depše také sdělila, že carevna s carevnicí nalézají se ve Finsku. Jiná zpráva udala, že carevna byla poslána do Kijeva.

Němečtí námořníci budou internováni v Georgii.

Washington, D. C., 18. března. — Pod doprovodem ozbrojených amerických námořníků 700 důstojníků a námořníků z interovaných německých záškodníků, Kronprinz Wilhelm a Prinz Ritel Friedrich, odeběre se z Philadelphie do Georgie. Budou internováni ve Fort Pherson a ve Fort Oglethorpe až do konce války.

POŽADAVKŮM ŽELEZNIČNÍCH ZŘÍZENCŮ BYLO VYHOVĚNO

Bratrstva získala téměř vše, o co železniční společnosti žádala, i oam hodin práce.

STÁVCE BYLO ZABRÁNĚNO.

Prostředníci, jmenovaní prezidentem Wilsonem, vyjednávají s dělníky za železnice.

New York, N. Y., 19. března. — Konferenční výbor železničních ředitelů autorisoval dnes ráno prostředníky, jmenované prezidentem Wilsonem, aby učinili jakékoliv uspořádání se železničními bratrstvy za účelem odvrácení hroziící stávky. Toto rozhodnutí železničních ředitelů, ku kterému došlo v půlnoci jejich schůzi, znamená, že železniční bratrstva docílila důležitého vítězství, ačkoliv nedocílila splnění všech svých původních požadavků. Bude sice povolena jim osmihodinová doba pracovní za mzdu, kterou nyní získávají za deset hodin práce, ale za práci přes čas bude jim placeno jenom dle obvyklé sazby. Železniční zaměstnanci žádali zvýšení platu o polovinu za práci přes čas.

Hned po té, jak sekretář Lane oznámil, že většině požadavků železničních zaměstnanců bude vyhověno, vůdci bratrstev rozeslali telegramy, kterými oznámili, že stávka je odvolána. Oznámení železničních ředitelů, že povoleno bylo většině požadavků dělnictva, přišlo jako překvapení pro vůdce bratrstev železničních zaměstnanců. Až do posledního okamžiku železniční magnáti odepírali za zaměstnancem koncese, o které bylo žádáno, leč by nejvyšší soud prohlásil Adamsonův zákon za ustávný. Apel sekretáře Lane a jeho druhů na vlastenecký cit železničních magnátů neměl se, jak se za to má, s úspěchem. — Stejně apelováno bylo i na vůdce železničních bratrstev a tito slevili poněkud na svých požadavcích.

Ruská revoluce byla bez krveprolití.

Londýn, 18. března. — Dle depše korrespondenta Reuterovy kanceláře z Petrohradu, ruská revoluce odhyla se bez velkého krveprolití. Počet osob, usmrcených v Petrohradě, není dosud znám. V provinciích nedošlo také k žádnému krveprolití. Několik úředníků, počítaje v to reakcionářského guvernéra v provincii Tverské, bylo usmrceno, ale jinak v provinciích nebylo žádného krveprolití. V Moskvě náčelník policie byl zatčen a úřadovna tajně služby zničena.

POČASÍ PRO OMAHU A OKOLÍ.

Omaha a okolí: Pěkné. Nebraska: Všeobecně pěkné v pondělí a úterý; tepleji v pondělí ve východní a střední části.

Klíd zavládl v Petrohradě.

Londýn, 18. března. — Po několika dnech velkého vzrušení, kdy jedna sensační zpráva následovala druhou, Petrohrad, vzal na sebe obvyklou svoji tvárnost. Jenom pobouření a spálené domy tu a tam jsou viditelnými známkami třídenní revoluce. Revoluce nebyla předem plánována a nebyla doprovázena velkým krveprolitím. Zahájena byla v sobotu, kdy občané a dělníci se shromáždili, aby protestovali proti drahotě potravin. Policie napadla tyto pokojné davy a způsobila velké krveprolití. Právě se, že na tři sta osob bylo usmrceno a zraněno při této srážce. Po té kozáci byli posláni na pomoc policii, ale tito se sbratřili s protestujícími. V pondělí první pluk připojil se k revolucionářům a následován byl celou petrohradskou posádkou. — Nepořádky nastaly teprve tehdy, kdy došlo k bouřím mezi policií a vojskem. Davy lidu napadly policejní stanice a residence vysokých úředníků, kteří byli známí pro svoje přátelství k Němečtím. Carský zimní palác byl obsazen policií, ale byl revolucionáři dobyt poměrně snadno. S carskou rodinou bylo dobře zacházeno. — Jakmile provisionální vláda ujala se kontroly, nedošlo k žádnému drancování, plení, opilství a nepořádkům. Ostatní města většího příjmu nově pořádek věci bez jakéhokoliv odporu. Reakcionářská strana byla úplně potlačena a provisionální vláda učinila opatření, aby nejradikálnější křídlo liberálů udržela v šachu.

Ruský lid rozhodne o formě vlády.

Londýn, 18. března. — Poslední zprávy z Petrohradu naznačily, že velkokníže Michael uvolil se prozatímne postaviti v čelo vlády jako regent, ale že o formě vlády rozhodne ruský lid hlasováním. — První zprávy o abdikaci velkoknížete Michaela byly asi nesprávné. Michael, dle posledních depše sdělil, že přijme regentství jenom po všeobecných volbách a za podmínek, které sotva budou vyplněny.

Babička ruské revoluce" propustena z vězení.

Petrohrad, 18. března. — Kateřina Breškovskaja, známá jako "babička ruské revoluce," byla pozvána ministrem spravedlivosti Kerenským, aby vrátila se do Petrohradu. Breškovskaja strávila třicet let ve vyhnanství, hlavně ve vězení. Dvakrát pokusila se o útek, ale byla znovu dopadena. — Breškovskaja je 73 roků stará a je dezerou ruského šlechtice. Od svého mládí měla radikální náhledy a hlásala otevřeně válku ruskému byrokratismu. V roce 1874 byla zatčena a poslána na Sibiř. Pokusila se prchnouti, ale byla znovu dopadena. Po stravení šestnácti let na Sibiři se vrátila a nalézala se nějakou dobu pod policejní dohlídkou. Navštívila také Spojené Státy, kde sebrala \$10,000 ve prospěch ruské revoluce. V roce 1910 znovu odsouzena byla na Sibiř. Staré této revolucionářce se připravuje skvělé uvítání.

SPOJENCI DOCÍLILI VELKÉHO ÚSPĚCHU NA FRONTĚ VE FRANCII

Vedle města Bapaume Angličané zmocnili se šedesáti vesnic v krajině Somme.

MĚSTO PERONNE DOBYTO.

Francouzská vojska učinila pozoruhodný postup na značné dlouhé části fronty.

Londýn, 18. března. — Anglická vojska, pokračující v pronásledování ustupujících Němců, zabrala důležitá města Nesle, Chaulnes a Peronne. Podél fronty asi čtyřicet mil zdeli vnikla do německých posí v hloubce desíti mil v některých místech. Vedle toho Angličané zmocnili se více jak šedesáti vesnic. Oznámení těchto úspěchů bylo obsaženo v úřední zprávě, vydané z anglického hlavního stanu.

Dobytí Rusy města Vanu v turecké Armenii je oznamováno depše Reuterovy zpravodajské kanceláře. Ruská vojska, operující v Persii, zmocnila se města Baney, jež nalézá se deset mil od tureckých hranic.

Anglická vojska, operující v Mesopotamii, obrátila Turky na plný útek směrem k Samara, dle právě vydaného oznámení anglické válečné úřadovny.

Londýn, 18. března. — Anglická vojska docílila nového pozoruhodného postupu na frontě při řece Somme, vniknuvši do německých posí na linii asi šestnáct mil zdeli, dle úředního oznámení anglického hlavního velitelství ve Francii. Na severu anglická vojska zmocnila se města Bapaume a postupovala na linii až k Monohy-Au-Beis, získavši vesnice Le Transloy, Aehiet-LeGrand, Aehiet-Le-Petit, Buequey, jakož i jiné. Na jihu získány byly četné vesnice od La Maisonette, jižně od Perrone, až ku Fresnes. Úřední zpráva praví:

"Bapaume dobyto bylo našimi vojsky po prudkém boji s německými zadními voji. Město bylo systematicky vyplněno nepřítelím. Všechny privátní domy, jakož i veřejné budovy, byly zničeny a všechno, co mělo nějakou cenu, bylo odneseno anebo spáleno. Náš postup byl velmi rychlý v průběhu dne na obou stranách řeky Somme. Jižně od řeky vnikli jsme do posí nepřítelů na frontě asi šestnáct mil zdeli a zabrali jsme vesnice Fresnes, Horgny, Villers-Carbonelle, Barleux, Eterpigny a La Maisonette.

"Severně od řeky vedle Bapaume zmocnili jsme se vesnice Le Transloy, Bienvilles, Bihucourt, Aehiet-Le-Grand, Aehiet-Le-Petit, Ablainsvelles, Buoquoy a Esarts."

Paříž, 18. března. — Francouzské přední voje vstoupily do důležitého města Roye a francouzská vojska zabrala celou frontu mezi Andoehy a Aise, obsahující značné opevněné linie, které Němci udržovali ve své moci po více jak dva roky. Toto oznámení učiněno bylo v úřední zprávě, která naznačuje, že četných míst na cestě mezi Roye a Noyon bylo doštíženo. Frankfurt byl bombardován francouzskými aviatiky za odplatu za zničení Bapaume.

Villa zvitězili ve velké bitvě.

El Paso, Tex., 18. března. — Generál Murguia ztratil kolem 1,200 u usmrcených, raněných a pohřešovaných v bitvě u Rosario, dle sdělení upřehlika, který přibyl sem z Chihuahua City. Murguia ztratil také šest děl, patnáct strojových pušek a velké množství zásob a stříeliva, dle sdělení tohoto muže. Uprehlík tento také sdělil, že Villa vstoupil do Parralu v úterý a nařídil popravu dvou Němců a sedmi Syřanů na obvinění, že pomáhají vládě. Také Jimenez otil se v moci Villova vojska. — Carranzovo vojsko, vedené generálem Murguiou, je demoralisováno.